1858. N°. 144.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 1 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 November.

Door de leden van den gemeenteraad wordt heden aan hun geacht medelid, den onlangs geïnstalleerden burgemeester, in de daartoe fraai ingerigte stads-gehoorzaal, een diner aangeboden.

— In ons jongste berigt omtrent de opvoering van de rederijkerskamer *Vondel* is eene misstelling ingeslopen, die wij ons haasten te herstellen. Naar wij nader vernemen is niet aan het geacht hoofd dezer stad het beschermheerschap, maar wel het eerelidmaatschap dier kamer aangeboden en welwillend door z. ed. achtb. aangenomen. Tevens verzuimden wij bij dit berigt melding te maken, dat een schoon oorspronkelijk portret van Vondel, door den schilder Philips de Koning vervaardigd, dien avond de zaal versierde en der kamer voor deze gelegenheid op eene allezins heusche wijze werd aangeboden door den hoogleeraar de Vries, die daardoor een voor haar voorzeker hoogst aangenaam bewijs heeft gegeven van belangstelling in hare inrigting en werkzaamheden; eene belangstelling die daarom gewis voor haar dubbele waarde heeft, omdat zij tevens de goedkeuring uitdrukt van den man die aan onze hoogeschool aan het hoofd staat van het onderwijs in de Nederlandsche taal- en letterkunde.

— Gisteren avond had er aan het station van den spoorweg te Delft een treffend onheil plaats. Toen om 7 ure de trein uit Amsterdam aankwam, wilde een der passagiers uit den wagen springen voor dat de trein stil stond. Hij stuitte in den sprong tegen een der kolommen en viel met de beide beenen tusschen de wielen van den nog loopenden wagentrein. Drie der wagens gingen hem over de beenen, zoodat die genoegzaam geheel verbrijzeld waren. Des nachts is hij reeds overleden. De ongelukkige, Jacob Jonker, uit 's Gravenhage, was een oppassend huisvader en laat vrouw en kinderen na.

— De gemeenteraad van Harlingen heeft besloten de bijdrage [illegible] per [illegible] met ƒ1,500 per jaar te verhoogen.

— Te Exloo (Drenthe) had dezer dagen eene angstvolle gebeurtenis plaats. Bij het graven van een put werd een jongeling door eene massa zand bedolven. Bij de pogingen om hem te redden stortte ten tweede male eene hoeveelheid zand op hem neder. Men ging echter op nieuw met onvermoeiden ijver voort met het graven, maar telkens vielen nieuwe brokken zand naar beneden. Het gelukte echter om aan den jongeling eenige lucht te verschaffen, en na 12 uren arbeids mogt men er in slagen hem te redden.

— De minister van oorlog heeft een gewijzigd ontwerp, betreffende de begrooting van zijn departement, ingediend. Dit gewijzigd ontwerp is opgemaakt in overeenstemming met de begrooting voor het loopende jaar 1858, vermits de regering het voor alsnog niet geraden heeft geoordeeld om gevolg te geven aan de zamenstelling van verschillende wapens, zoodanig als die voor 1859 was ontworpen, maar vermeent daarmede te moeten wachten tot dat de organisatie van het leger bij de wet zal zijn vastgesteld. De stand van zaken zoude alzoo, wat het leger betreft, volgens het bedoelde ontwerp blijven zoodanig als die thans bestaat, behoudens de vermindering, welke ten gevolge van den verminderden prijs van granen en paardenvoeder kan worden verkregen. Deze vermindering bedraagt op het eindcijfer voor het loopende jaar ƒ129,800, en ƒ109,000 minder dan voor het jaar 1859 was verlangd. De regering is tot dit besluit gekomen, ten einde de overwegingen der wet op de legerorganisatie niet zou worden gepraejudicieerd.

's GRAVENHAGE, 30 November.

Z. M. heeft den generaal-majoor J. J. van Mulken, kommandant van de 3de brigade infanterie, vergunning verleend tot het dragen der versierselen van kommandeur 1ste kl. der orde van Philips den Grootmoedige, hem door den groothertog van Nassau geschonken.

— Z. M. heeft den 1sten luit. C. J. de Bonnier, van het 3de reg. infanterie, in zijnen rang overgeplaatst bij het reg. grenadiers en jagers, en benoemd bij het 2de reg. infanterie tot 2den luit. kwartiermeester, den sergeant-titulair M. M. Eyssell, van het instructie-bataillon.

— Z. K. H. de prins van Oranje heeft het hem aangeboden eerelidmaatschap van de rederijkerskamer *de Nieuwe Korenbloem* welwillend aangenomen.

— Volgens het *Hbl.* is lord Napier, vroeger Engelsch gezant te Washington, door H. M. de koningin van Engeland benoemd tot gezant aan ons hof.

— Door den minister van binnenl. zaken zijn als leerlingen voor de telegrafie toegelaten J. H. Ebbeler, te Rotterdam; W. J. Hosang, te 's Hertogenbosch; J. Leverland, aan den Helder; F. Koksma, aan den Helder; B. Albers Wz., te Zutphen; D. van Gigch, te 's Gravenhage; G. H. Harmes, te Venlo; G. P. Zahn, te 's Gravenhage; C. H. van der Linden, te Rotterdam; J. J. Frederikse, te Scherpenzeel; A. E. J. H. Henfst, te Schijndel; M. B. Heyl, te Utrecht; J. D. Hoekwater, te 's Gravenhage; W. Koning, te 's Gravenhage, H. M. A. A. Heymolen, te Kampen.

— De ministers van koloniën, van finantiën, van marine en die voor de zaken der herv. eeredienst zullen in deze week geen gehoor verleenen.

— De onlangs bij de Waalsche gemeente beroepen predikant, de eerw. heer Trottet, heeft Zondag avond ll. zijn dienstwerk aanvaard, met het houden eener leerrede over Eph. VI vs. 18 en 19. Ds. Zubli had hem des morgens bij de gemeente ingeleid, predikende over Hand. XIII vs. 16 en 17.

— Men zal zich herinneren, dat vroeger is bekend gemaakt het besluit door de tweede kamer der staten-generaal, naar aanleiding van een voorstel der huishoudelijke commissie genomen, dat hare handelingen vóór 1847 zullen worden in het licht gegeven, geheel in den vorm waarin het *Bijblad tot de Nederl. Staats-Cour.* sedert dat jaar verscheen. Men verneemt dat reeds een begin van uitvoering aan dat besluit is gegeven, door het bearbeiden van een deel, groot 200 bladen folio druks (800 bladzijden), bevattende alle stukken tusschen de regering en de vertegenwoordiging, in het zittingjaar 1846—1847 gewisseld. Gelijk verder is medegedeeld, zal binnen kort bij dit deel een tweede gevoegd worden, van gelijken omvang, inhoudende het verhandelde in de tweede kamer bij de openbare beraadslagingen in hetzelfde zittingjaar, alles op zoodanige wijze ingerigt, dat het overzigt van het gebeurde over dat tijdvak even gemakkelijk zal kunnen plaats hebben, als nu het geval is voor zoover betreft het voorgevallene na 1857.

Is men wel onderrigt, dan [illegible] thans de hand zijn geslagen aan het bijeenbrengen der noodige bouwstoffen voor de uitgave der handelingen van de tweede kamer gedurende 1818—[illegible] een jaar, dat in de parlementaire geschiedenis zeer gewigtig is.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 29 November.

In deze zitting was aan de orde de voortzetting der beraadslagingen over de afzonderlijke artikelen van hoofdstuk IV (*Justitie*) der staatsbegrooting voor 1859, waarmede in de zitting van Zaturdag een aanvang was gemaakt. Art. 1—16 werden achtereenvolgens aangenomen. Op het onder-artikel 10 van art. 1 werd, nadat de minister van justitie zich daarmede had vereenigd, met 48 tegen 10 stemmen een amendement van den heer van Heiden Reinestein aangenomen, strekkende om de aangegeven som van ƒ84,800 te verhoogen met ƒ6,000, en die gelden te doen dienen tot het verleenen van eene billijker vergoeding dan tot heden plaats had, van de uitgaven door onbezoldigde ambtenaren bij het openbaar ministerie van de kantongeregten, voor de behoorlijke uitoefening hunner betrekking, gedaan.

Zitting van Dingsdag 30 November.

Aan de beraadslagingen over de Vde afdeeling (*kosten van algemeene of rijkspolitie*), reeds gisteren aangevangen, nemen onderscheidene leden deel, vooral komt ter sprake de inrigting en zamenstelling der rijkspolitie en van de rijksveldwacht, de instructie voor deze laatste, de regeling harer standplaatsen, de wenschelijkheid der organisatie bij de wet enz. De minister heeft de onderscheidene sprekers in eene uitvoerige rede beantwoord. Ten slotte is een amendement van den heer Dommer van Poldersveldt aangenomen, strekkende om de voorgestelde sommen met ƒ41,000 te verminderen, welke gelden bestemd waren voor de uitbreiding der rijks veldwacht. Morgen komt afd. VI (kosten van gevangenissen) in behandeling.

AMSTERDAM, 29 November.

De wis- en natuurkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen hield op Zaturdag ll. eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Simons, W. Vrolik, von Baumhauer, Bierens de Haan, Blume, van der Boon Mesch, van Breda, Elias, van Geuns, van Goch, van Hasselt, Harting, Matthes, Oudemans, van Rees, Schroeder van der Kolk, Stamkart, Storm Buising, Verloren en Voorhelm Schneevoogt.

Van den minister van binnenl. zaken was eene missive ingekomen, ten geleide van een brief van ged. staten van Noordholland, waarin advies werd gevraagd nopens het plaatsen van bliksemafleiders op het gestigt Meerenberg en hoe die zouden behooren te worden ingerigt. Deze stukken zijn in handen eener commissie gesteld.

Door den secretaris werd voorlezing gedaan van het rapport, door de hh. v. d. Hoeven en Mulder ingezonden omtrent de aanvrage door den heer S. C. Snellen van Vollenhoven gedaan aan de regering om ondersteuning voor de uitgave van het werk, getiteld: *Sepp, Nederl. Insecten.* De rapporteurs laten zich gunstig daaromtrent uit, zoodat werd besloten aan den minister tot de ondersteuning te adviseren. Tevens wordt besloten de verhandeling van den heer Bosquet, getiteld: *Recherches sur la Faune et la Flore du Limbourg*, met wijziging van den titel, in de werken der akademie op te nemen.

Daarna leverde de heer D. Bierens de Haan eene wetenschappelijke bij-

drage over de theorie der bepaalde integralen en werd door den secretaris eene bijdrage gelezen van den heer van den Bosch, over eene bijzondere specie der varens, welke den overgang schijnt te vormen tot de mossen.

Vervolgens gaf de heer W. Vrolik eene wetenschappelijke bijdrage over *den paalworm* en over de in den tegenwoordigen tijd daardoor te Nieuwendam en elders veroorzaakte verwoestingen, opgehelderd door tal van voorwerpen, aan den heer Vrolik verstrekt door de hh. Kater, te Nieuwendam, en andere, waaronder een stuk van de sluisdeur te Nieuwendam, welke in April jl. nieuw was ingehangen, en welk stuk in Aug. als eene spons is doorvreten. De heer Vrolik deed opmerken, dat het dier als klein wezen, als larve, van buiten af in het hout moet dringen; het volgt de rigting der houtvezelen; maakt een kalkachtigen koker, is steeds vergezeld van een ringworm, en deze weer van een schaaldiertje (smelt), elkanders vijanden en op elkander azende; de paalworm, als hij een kwast ontmoet, gaat er om heen; zoo ook, als hij stoot op den kalkachtigen koker van een makker; het dier doet zijne boring, als met een avegaar, door middel van twee halfmaanvormige schelpen, met iets als een boorwerktuig, op den kop. De heer Vrolik houdt het er voor, dat de worm niet, zooals men vroeger meende, van verre is aangebragt maar hier spontaan en periodiek voorkomt. De heer Vrolik hechtte aan zijne bijdrage het voorstel om eene commissie te benoemen tot het onderzoek der zaak, wetenschappelijk en in den uitgebreidsten zin, door het verzamelen van feiten des betreffende, aan al onze kusten, en het aanvragen bij de regering om eene bijdrage, voorloopig van ƒ1,000, ten einde een onderzoek naar middelen tot wering van den paalworm te doen.

Onderscheidene leden namen aan de beraadslaging omtrent de bijdrage en over het voorstel deel. De heer van der Boon Mesch amendeert het voorstel zoo, dat men ruimer som vrage en die voor de beide te benoemen commissiën bestemme. Alsnu werd het voorstel van den heer Vrolik met algemeene stemmen aangenomen. Als leden der eerste commissie werden benoemd de hh. Vrolik, Harting, Storm Buysing en van Oordt. Bij de volgende vergadering, na ontvangst van het antwoord der regering op de aanvrage der afdeeling, zal de tweede commissie worden benoemd.

Ten slotte gaf de heer van Breda eene bijdrage omtrent wormen die steenen doorboren, en de heer Stamkart over eene nieuwe door hem gevonden theorie voor kompassen op ijzeren schepen. — Daarna is de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 November.

De berigten, uit Indië ontvangen, maken slechts melding van onbeduidende voorvallen. Van een beslissenden slag wordt nog niet gesproken.

Uit China wordt mede niets belangrijks gemeld. De Chinesche commissarissen, belast met de regeling van het tarief der regten, waren te Shanghai aangekomen. Te Canton waren de zaken nog niet hervat. Omtrent den storm, die te Swatow en langs de kust heeft gewoed, verneemt men treurige bijzonderheden. 300 Chinezen moeten daarbij zijn omgekomen.

— Dezer dagen werd alhier eene vergadering in de open lucht gehouden om te beraadslagen over de hervorming van het kiesstelsel. Zij bestond uitsluitend uit handwerkslieden. Daarin is besloten dat elke hervorming, die het algemeen stemregt niet insloot, de ondersteuning der werkende klasse onwaardig was.

— De veroordeeling van den heer de Montalembert heeft ook hier diepen indruk gemaakt. Er is eene algemeene inschrijving geopend tot dekking van het bedrag der geldboete door de regtbank aan hem opgelegd.

— In Fenchurchstreet heeft heden een hevige brand gewoed. Verschillende perceelen werden een prooi der vlammen, waaronder de kantoren van de heeren Whistler & C°., Johnston, Hillyer & Fenwick, Dronchet, Gardner & C°. en Hankey & C°. De schade is zeer aanzienlijk.

— Voortdurend ontvangt men treurige berigten van de uitwerking der buitengewoon hevige stormen, die in den laatsten tijd in de noordelijke zeeën hebben gewoed; zoo zijn alleen in de vaart van Quebec op Engeland niet minder dan 8 schepen met hunne kostbare ladingen en vele der opvarenden verongelukt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 November.

Het vroeger reeds verspreide gerucht omtrent een bezoek, dat door den keizer van Rusland in het aanstaande voorjaar aan ons hof zal gebragt worden, wordt thans door de ministeriële *Patrie* bevestigd.

— In de jongste dagen waren alhier allerlei oorlogzuchtige geruchten in omloop, voornamelijk ontleend uit den toestand van Italië. Men zag aldaar eene omwenteling en zelfs een oorlog met Oostenrijk te gemoet. De *Constitutionnel* bevat thans, waarschijnlijk op aanwijzing der regering, een artikel van den heer Am. Renée, waarin die geruchten worden gelogenstraft.

— Alhier zijn nadere berigten uit Cochin-China ontvangen. De Fransche en Spaansche strijdmagt heeft de stad Jouron en de forten van Jeupon ingenomen, terwijl niet minder dan 200 stukken geschut in hare handen gevallen zijn. De Cochin-Chinezen hebben een aanzienlijk verlies geleden. Men zeide dat de laatsten een leger van 100,000 man om de hoofdstad bijeentrokken. Tot dusverre hebben de Europesche troepen evenwel geen tegenstand van eenig belang ondervonden. Twee Franschen, die in handen des vijands gevallen waren, zijn wreedaardiglijk mishandeld. De een werd onthoofd en de ander moest het hoofd van zijnen makker gedurende verscheidene dagen door de straten der stad dragen.

— De *Annales de la Propagation de la Foi* deelen het volgende mede: Terwijl de protestanten kisten vol bijbels aan de nog in het duister des ongeloofs verkeerende volken toezenden, heeft de katholieke kerk in den korten tijd van 26 Julij jl. tot het begin der maand Sept. 37 priesters, 19 leden van geestelijke broederschappen en 38 zusters ten dienste harer zendingen afgevaardigd. Van die priesters, behoorende tot onderscheiden orden of vereenigingen, zijn 21 naar China, 4 naar de Vereenigde Staten, 1 naar Noord-Amerika, 2 naar de Sandwich-Eilanden, 3 naar Nieuw-Zeeland, 2 naar de eilanden in de Stille Zuidzee en 4 naar Nieuw-Caledonie scheep gegaan. Van de 19 broeders waren 6 voor de Vereenigde Staten, 2 voor Otaheite, 2 voor Nieuw-Zeeland, 3 voor de eilanden in de Stille Zuidzee en 6 voor Nieuw-Caledonie bestemd. Van de 38 zusters zijn 10 naar de Sandwich-Eilanden, 3 naar Indiana (in de Vereenigde Staten), 2 naar Ica in Peru, 8 naar Lima, 5 naar Santiago, 2 naar Valparaiso, 3 naar de eilanden in de Stille Zuidzee en 5 naar Nieuw-Caledonie vertrokken.

ITALIE.

Uit Milaan wordt gemeld dat aldaar eene groote gisting onder de bevolking heerschte, waarin men de voorboden van onrustige bewegingen meende te zien. Ongeveer 2000 personen hadden zich verbonden geene sigaren van de Regia meer te rooken. Des nachts hoorde men dikwijls de kreten: *Viva Italia!* Sterke patrouilles doorkruisten de straten ter bewaring van orde en rust.

— Het berigt dat de Koning van Napels de goederen van hen, die aan den opstand van 1848 hadden deelgenomen, zou hebben verbeurd verklaard, wordt gedeeltelijk tegengesproken. De koning heeft, alvorens tot dien maatregel over te gaan, daarover het oordeel van eenige bekwame regtsgeleerden gevraagd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 28 November.

De uitslag der verkiezingen is thans volledig bekend. Van de 352 leden, waaruit de kamer bestond, zijn er slechts 105 herkozen. Zooals de kamer der afgevaardigden thans is zamengesteld kan het ministerie op de ondersteuning van 300 leden rekenen.

— De Hamburgsche regering heeft, na onderzoek der oorzaken, waaraan het verbranden van de *Austria* is toe te schrijven, besloten „om geene verdere stappen tegen de daarbij betrokken personen te doen, maar de zaak vooreerst te laten rusten.”

— Uit Bern wordt gemeld, dat vier jonge lieden uit het kanton Waadland dezer dagen zijn omgekomen bij de beklimming van den St. Bernard, welken zij wilden overtrekken om zich naar Italie te begeven. Niettegenstaande alle waarschuwingen hadden zij Martigny verlaten, nadat de storm had opgehouden in de vlakte te woeden; maar ter naauwernood halverwege in het gebergte, waren zij door koude bevangen, welke hen belette hunnen weg voort te zetten. Men heeft hunne lijken gevonden, op eenige honderd passen afstands van elkander.

— Uit Kopenhagen is het berigt ontvangen dat de stoomhoutzaagmolen der firma Halberstadt en C°. op 25 November is afgebrand. De schade wordt op 600,000 rijksd. geschat.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 9 October.

Op den 4den dezer is alhier aangekomen Z. Exc. de luitenant-generaal J. van Swieten, benoemd tot bevelhebber van het Indisch leger. Het bevel is den 6den aan Z. Exc. door den luit.-generaal, adjudant des konings in buitengewone dienst, jhr. F. V. A. ridder de Stuers, overgegeven. De aftredende bevelhebber heeft terstond de reis naar Nederland aanvaard.

— Aan boord van 's lands korvet *Medusa*, alhier ter reede liggende, is bij het exerceren een der stukken gesprongen. Daardoor zijn 4 personen gedood en 9 gekwetst. Van deze laatsten een zeer gevaarlijk.

— Tot leden van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen zijn benoemd de hh. mr. H. J. W. van Lawick van Pabst, resident van Rembang, mr. W. A. Henny, president van den raad van justitie te Makassar, mr. Th. H. van Rees, president van den raad van justitie te Amboina en G. R. Dorrepaal, chef van de firma Dorrepaal en C°. te Samarang, en tot leden der natuurkundige vereeniging in Nederl. Indië de hh. mr. H. J. W. van Lawick van Pabst, resident van Rembang, F. Ketting Olivier, secretaris der residentie Rembang, H. A. Steyn Parvé, adsistent-resident van Bodjonegoro, H. A. F. de Vogel, controleur te Bodjonegoro, en radhen adhipati Tirto Noto, regent van Bodjonegoro.

— De berigten van Djambi, loopende tot den 24sten Sept. jl., behelzen onder anderen dat de bij de bevolking bestaan hebbende vreesachtigheid eenigzins is verdwenen, en op de hoofdplaats alles meer en meer de houding aanneemt van gerustheid en onderwerping. Een zeker gedeelte der inwoners, dat de vlugt had genomen, is den 6den Sept. teruggekeerd. De gevlugte zoogenaamde radja's of rijksgrooten houden zich steeds in het binnenland op, echter zonder kwade voornemens te koesteren. De sultan bevindt zich 4 of 5 marschdagen van Djambi, ontbloot van aanhang van eenige beteekenis, en grootendeels verlaten door zijne vertrouwelingen. Voor het oogenblik vindt hij weinig of geen bijval.

— Volgens berigt van Decima, van 29 Aug. ll., zijn tusschen Nederland en Japan en tusschen laatstgemeld Rijk en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika tractaten gesloten, welke van de Amerikaansche en Nederlandsche zijde te Jedo bereids geteekend zijn geworden. In den laatsten tijd zijn van de Japansche regering belangrijke vergunningen verkregen. Ten gevolge eener gemaakte schikking tusschen den Nederl. commissaris in Japan en den gouverneur van Nagasaki, kunnen advertentiën en verdere handels-aankondigingen in de Nederduitsche zoo wel als in de Japansche taal, ter drukkerij te Decima gedrukt, aan de huizen te Nagasaki worden rondgebragt. De gouverneur van Nagasaki heeft verder de toelegging gedaan, dat de Nederlandsche kooplieden, bij gebrek aan pakhuisruimte te Decima, van het Japansch gouvernement pakhuizen in huur kunnen bekomen, terwijl, ten gevolge eener schikking tusschen den Nederlandschen commissaris en den gouverneur voornoemd, door Nederlandsche kooplieden te Decima ook openbare veilingen kunnen gehouden worden, ten overstaan van de

keizerlijke geldkamer. Voorts hebben de Japansche heffingen van 5 pCt. op den invoer en 2 pCt. op den uitvoer opgehouden. De vrouwen van Nagasaki hebben voortaan toegang te Decima, eene vergunning welke in verband staat tot de in het vorig jaar verkregene vergunning, dat Nederlandsche vrouwen in de opengestelde havens van Japan worden toegelaten. Verder blijkt, dat de heer H. Spengler, koopman te Decima, den 20sten Dec. 1857 eene openbare veiling heeft gehouden van lijnwaden, wollen stoffen, sapanhout, eenhoorn, bindrotting, suiker en koffij. Met uitzondering van laatstgenoemd artikel deed een en ander voldoende prijzen. Een aantal artikelen werd voorts tot goede prijzen onder de hand verkocht, waaronder p. m. *f* 4000 aan Nederlandsche boekwerken.

ADVERTENTIEN.

50-jarige Echtvereeniging

VAN

D. PIKET,

EN

M. HENZEN.

LEYDEN, 27 November 1858. Uit naam hunner dankbare Kinderen,

S. WIKKIJ. 1808. J. PIKET.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe S. E. KNEPPELHOUT VAN STERKENBURG, geb. DRABBE.

LEYDEN, 25 November 1858.

Bevallen van eene DOCHTER M. C. VAN DER VEEN — VAN LITH.

WAALWIJK, 27 November 1858.

Heden beviel van eene DOCHTER W. VAN KRANBURG, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 30 November 1858. H. B. HEGGELMAN.

Heden, overleed na eene ongesteldheid van bijna vier jaren, tot bittere droefheid van mij en zijnen hoogbejaarden Vader, mijn waarde Echtgenoot NICOLAS ANTOINE FRANCHIMONT, in den ouderdom van vijftig jaren en bijna vier maanden, mij nalatende zes hulpbehoevende Kinderen.

LEIDEN, 28 November 1858. T. A. POPPE, Wede. N. A. FRANCHIMONT.

Door deze betuigen de Ondergeteekenden hunnen opregten dank aan Vrienden en Bekenden voor de door hen betoonde deelneming bij gelegenheid van hun Huwelijk.

H. J. HOOGEVEEN,

DELFT, 29 November 1858. M. G. HOOGEVEEN, DROS.

Een ieder, die iets te vorderen heeft van den Heer W. F. J. B. CLEERENS, tot het jaar 1853 in *Leyden* verblijf gehouden hebbende, wordt verzocht hiervan specifieke opgave te doen vóór den 15den December 1858 aan den Heer Mr. A. SIX, te *Voorburg*.

De **Rangregeling** in het Faillissement van JAN BONDA is ter Griffie der Arrondissements-Regtbank te *Leyden* nedergelegd, ten einde aldaar gedurende veertien dagen ter inzage der belanghebbenden te verblijven.

De Curator

LEYDEN, 30 November 1858. M. VAN DEN HEUVELL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat bij de openbare uitloting van **vijf Obligatiën** in de **GELDLEENING**, ten behoeve dezer Gemeente in den jare 1854 aangegaan, ten hunnen overstaan op heden zijn uitgeloot de navolgende nommers: 53, 45, 48, 50 en 19; waarvan de aflossing van den 1sten Januarij 1859 af zal plaats hebben.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

LEIDEN, 29 November 1858. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDSCHE REDERIJKERSKAMER *VONDEL*.

Zij die, bij het verlaten der Stads-Gehoorzaal op den avond van 25 Nov. ll., bij vergissing eene andere dan de hun toebehoorende Parapluie hebben medegenomen, worden verzocht de Ondergeteekenden behulpzaam te zijn in het herstellen der begane abuizen, door hun vóór het einde der week te doen toekomen eene naauwkeurige beschrijving, zoowel der vermiste als der thans bij hen berustende Parapluies.

De Commissarissen van orde:

J. D. BLANKEN.

H. N. VEEFKIND.

VEREENIGING

TER BEVORDERING VAN FABRIEK- EN HANDWERKSNIJVERHEID IN NEDERLAND,

Afdeeling Leiden.

In de Afdeelings-Vergadering van 24 November jl., is het navolgende besloten met betrekking tot de Inzenders der Werkstukken die als antwoorden op de prijsvragen, in dato 1 November 1857, uitgeschreven, zijn ingekomen:

Te bekroonen:

S. VALLIGOED, voor zijn antwoord op Prijsvraag No. 4.
J. C. TIMMERMANS, » » » » » 5.
J. A. LOEBER, » » » » » 12.

Een getuigschrift ter danmoediging toe te kennen aan:

J. S. BOOGERS, voor zijn antwoord op Prijsvraag No. 5.
L. J. ENGELS, » » » » » 11.

Namens het Bestuur der Afdeeling Leiden,

J. VAN HEUKELOM Jr., *Secretaris.*

De Ondergeteekende en zijne Echtgenoote betuigen bij deze hunnen hartelijken en welmeenenden dank, voor de bewijzen van deelneming en krachtdadige hulp hun en hun gezin bewezen bij den noodlottigen brand van den 17den Augustus ll.

Daar hij heden den Winkel op nieuw geopend heeft, zoo neemt hij de vrijheid zich beleefdelijk in de gunst van zijne geëerde Stadgenooten en omliggende plaatsen, aan te bevelen, belovende alles te zullen aanwenden, zich door eene honnête en civile bediening, die gunst, hem vroeger zoo ruimschoots geschonken, dubbel waardig te maken.

W. J. CUYLE,

Hoogewoerd, hoek van de Rijnstraat.

MORAS' Haarversterkend Middel,

uit de Fabriek van A. MORAS EN Co. te *Keulen*, is versterkend voor de hoofdzenuwen. Hetzelve reinigt de huid van de schilvers, en verhindert verkoudheid en zenuwachtige hoofdpijn. Nog niet kaal geworden hoofden zullen zich na een gebruik van weinige maanden over een hernieuwden haargroei verheugen. *Prijs per flacon f* 1.30 *en verkrijgbaar bij* P. J. KNAAP, *Kapper, Breedestraat No. 236 te Leyden.*

LEES HIER.

Van meening zijnde omtrent het gebruik van het **Surrogaat der Zeep**, een Request aan den *Minister van Financiën* in te dienen, noodig ik mijne mede-fabriekanten uit, die daar gebruik van wenschen te blijven maken, hetzelve mede te onderteekenen, waartoe ten mijnen huize gelegenheid zal zijn **Donderdag en Vrijdag 2 en 3 December**, des morgens van **10 tot 12 ure.**

30 November 1858. W. N. BEUZEMAKER.

VERMIST:

Donderdag 25 Nov. in de Stads-Gehoorzaal, eene zwart zijde **Parapluie**, de Knop ingelegd met porcelein Plaatje, met Dames portrait. Die dezelve abusivelijk heeft medegenomen, en terug laat bezorgen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, kan desverkiezende, over eene gepaste belooning disponeren.

De percelen op den 27sten November 1858 in het Logement aan den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH geveild, zijn in bod gekomen als volgt:

No. 1. Het HUIS EN ERF, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, aan de zuidzijde van den Ouden Rijn, Wijk VII. No. 1096, op *f* 1600.—.

No. 2. Het PAKHUIS EN ERF, staande en gelegen als voren naast het evengenoemde perceel, Wijk VII. No. 1096rood, op . . . 1000.—.

Te zamen . . . . 2600.—.

Nader gecombineerd verhoogd met . . . . 400.—.

En alzoo nu te zamen in bod op . . . . 3000.—.

De verhoogingen zullen ten Kantore van voormelden Notaris worden aangenomen tot en met Vrijdag den 3den December 1858 en de afslag plaats hebben Zaturdag den 4den December 1858, des avonds ten 7 ure.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij opbod op Zaturdag den 4den December en bij afslag op Zaturdag den 11den December 1858, des avonds ten 7 ure, van:

Binnen Leyden.

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE MET TUIN, bevattende het Huis 3 Benedenkamers, waarvan twee en suite, 3 Bovenkamers, allen Behangen en meest van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Kelder, Binnenplaats, Gang en ruime Droogzolders en Turfzolder, alsmede een daaraan verheeld ruim Pakhuis, thans tot School ingerigt, staande en gelegen te *Leyden* aan de zuidzijde van de Oude Vest omtrent de Turfmarkt, gemerkt Wijk VI. No. 1258, Kadaster Sectie H. No. 1910, groot 2 roeden 75 ellen.

Verhuurd tot 1 Mei 1859 voor *f* 300 in het jaar.

Onder Soeterwoude.

No. 2. De alleraangenaamst gelegen BUITENPLAATS *STADVLIET*, aan den Straatweg van *Leyden* naar *Boskoop*, tusschen den hoogen Rijndijk en den Rijn, nabij het Leyderdorpsche Tolhek onder *Soeterwoude*, een kwartier uurs van de Gemeente *Leyden*, zijnde de Heerenhuizing voorzien van 6 Benedenkamers, waarvan eene, met 6 ramen, fraaije uitzigten over den Rijn en over Wellanden heeft, groote Keuken, Kelder, 4 Bovenkamers, Tuinmanswoning, Koetshuis, Paardenstalling en Koepels aan den Straatweg; voorts schoon beplante en welaangelegde Plaats met fijne Vrucht-Boomen en Moestuin, bij het Kadaster bekend onder Sectie A. Nos. 521, 522, 523, 524, 525 en 2423, te zamen ter grootte van 52 roeden en 53 ellen.

Te aanvaarden met den 1sten Mei 1859.

No. 3. Een HUIS EN ERF, zijnde thans eene KLEEDERBLEEKERIJ, staande en gelegen in de Roode laan, even buiten de Koepoort onder *Soeterwoude*, bekend bij het Kadaster Sectie A. Nos. 2138 en 2139, te zamen ter grootte van 15 roeden, 30 ellen.

Te aanvaarden 1 Mei 1859.

De percelen Nos. 1 en 2 zijn te bezigtigen des Maandags en Dingsdags, het eerste van 2 tot 4 en het tweede van 11 tot 2 uur, mits vooraf bij de bewoners belet vragende, zijnde perceel No. 2 inmiddels *uit de hand te koop*. Het perceel No. 3 is te zien daags vóór en op den dag der veiling en toewijzing.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris A. J. RIJSHOUWER, nabij het Leyderdorpsche Tolhek, bij wien tusschen de veiling en den afslag verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

Men is van meening, ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. DE CRANE, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 11den December 1858, te veilen, en op Zaturdag den 18den December daaraanvolgende, beide des avonds ten 7 ure, te verkoopen:

a. Ingevolge bekomene Autorisatie.

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS EN ERVE, bevattende behalve de Winkel, vier Kamers, Keuken, Kelder, ruime Droogzolder en verdere gemakken, staande en gelegen aan de noordzijde van het Noordeinde te *Leyden*, Wijk I. No. 23, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. No. 1, ter grootte van 47 ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1858 met . . . . *f* 8.70.

No. 2. Een HUIS MET TWEE EOGDSEN, ERF EN POORT daarnevens, bevattende onderscheidene Vertrekken en ruime Zolder, staande en gelegen aan de westzijde van de Varkenmarkt of het Sant te *Leyden*, Wijk I. No. 155, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. No. 192 en 193, ter grootte van 1 roede, 90 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* 8.87.

Zijnde het Benedenhuis verhuurd voor *f* 1.10 in de week.

No. 3. Een WINKELHUIS EN ERVE, bevattende behalve de Winkel, onderscheidene Vertrekken, Zolder en verdere gemakken, staande en gelegen naast het voorgaande Perceel, Wijk I. No. 156, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. No. 194, ter grootte van 66 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* 9.85.
en belast met eene jaarlijksche Erfpacht ad *f* 1.14.

Zijnde het Benedenhuis verhuurd voor *f* 1.20 in de week.

No. 4. Een HUIS EN ERVE, waarin de *Tappers-Affaire* wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de westzijde van de Varkenmarkt of het Sant, op den hoek van de Groenhazengracht te *Leyden*, Wijk I. No. 158, bekend bij het Kadaster onder Sectie F. No. 196, ter grootte van 55 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* 9.20.
en belast met eene jaarlijksche Erfpacht ad *f* 0.70.

Verhuurd voor *f* 2.10 in de week.

en b. Vrijwillig.

No. 5. Een HUIS EN ERF, staande en gelegen aan de zuidzijde van het Levendaal omtrent de Zijdgracht om den hoek van en uitgang hebbende in de Bregtenpoort te *Leyden*, Wijk II. No. 348, bekend bij het Kadaster onder Sectie E. No. 402, ter grootte van 1 roede, 63 ellen.

Aangeslagen als voren met . . . . *f* 9.85.

Verhuurd voor *f* 100.— in het jaar tot den 1sten Mei 1859.

De gemelde perceelen kunnen worden aanvaard op den 1sten Februarij 1859, bij de betaling der kooppenningen en bezigtigd tweemaal 's weeks op Dingsdag en Donderdag van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure.

Zijnde het 5de perceel inmiddels uit de hand te koop.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris DE CRANE, alwaar in tijds de bewijzen van Eigendom en de Voorwaarden dezer Verkooping ter lezing zullen liggen.

De Hoofd-Administratie van het Regiment Rijdende Artillerie is voornemens om op Vrijdag den 3den December a. s., des middags ten 12 ure, aan de Stalling den Doelen te *Leyden*, publiek om *Contant Geld* te verkoopen,

DERTIEN REFORM-PAARDEN,

welke één uur vóór den verkoop te bezigtigen zullen zijn.

Zegt het voort.

Ten ordonnantie,
De Kapitein-Kwartiermeester,
J. H. G. KARIS.

LEYDEN, 30 November 1858.

PUBLIEKE VERKOOPING,

(Om Contant Geld),

Op Maandag den 13den December 1858, van eene partij Willigen Hakhout, staande aan het *Utrechtsche Jaagpad*, aan de scheiding van de Gemeenten *Leyderdorp* en *Koudekerk*. Aanvangende des voormiddags ten *elf* ure, aan de Buitenplaats *Middelweg*.

PUBLIEKE VERKOOPING BINNEN LEYDEN,

(Om Contant Geld),

op Vrijdag den 17den December 1858, van eenige doode of door stormwind afgebroken Boomen, door de Stad en op de Singels. Alsmede van eene partij oud Hout en Rommeling, aan de Stads Timmerwerf op het Galgewater. Aanvangende des morgens ten *tien* ure op de Heerengracht aan den Nieuwen Rijn en ten *twaalf* ure aan de Stads Timmerwerf.

LEESINRIGTING VOOR DAG- EN WEEKBLADEN.

De Ondergeteekende, aangemoedigd door de ondersteuning, welke hij sedert eenigen tijd van de zijde van Leyden's Ingezetenen heeft mogen ondervinden, in het tot stand brengen en opvoeren van bovengemelde Leesinrigting, heeft het plan gevormd om bij genoegzame deelneming ook nog andere Dag- en Weekbladen, dan tot dusverre bij hem ter lezing verkrijgbaar waren, zich aan te schaffen (waaronder ook de *Amsterdamsche Courant*), en heeft te dien einde ten zijnen huize eene Lijst van deelneming ter teekening nedergelegd. Hij beveelt zich wijders bij voortduring aan in de medewerking van medeburgeren in het volvoeren van zijn plan tot uitbreiding van gemelde inrigting. Verder belast hij zich met het plaatsen van Advertentiën in de diverse Bladen, en recommandeert zich in de gunst van het Publiek tot het leveren van alle soorten van Post- en Schrijfpapier, Kantoor- en Schoolbehoeften, onder belofte eener prompte en civile bediening.

F. J. SCHIMMEL,
Nieuwen Rijn, Wijk VII, No. 58.

De Verkooping van Boeken, Platen en Beelden

bij J. J. KOORDEMAN, zal ten dienshuize (Pieterskerk-Choorsteeg) plaats hebben, *heden Woensdag* 1 December, des voormiddags ten *elf* ure, in tegenwoordigheid van belanghebbenden.

Heden 1 December zal de Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN alhier vervolgen met te verkoopen de Werken betreffende **Geneeskunde, Botanie** en **Natuurlijke Historie.**

Donderdag 2 December,

Grieksche en Latijnsche Schrijvers, Geschiedenis, Letter-, Taal- en Dichtkunde.

Aanvang ten VIJF ure.

Voortdurend zijn in elken Boekwinkel exemplaren voorhanden van De Breuk en Smits' Algemeen Adresboek van de Stad Leyden voor 1859, dat voor ieder ingezetene en voor elk vreemdeling, die hier vertoeft, onmisbaar handboek kost, niettegenstaande zijne uitgebreidheid, slechts negentig cents.

De »lieve jeugd aan de hoogere scholen" wordt opmerkzaam gemaakt op de verschijning van

MOMUS,

TIJDSCHRIFT VOOR LAGCHERS,

DOOR DE HEEREN CROLE & COMP.

Waarvan de eerste aflevering bij den Boekhandelaar W. F. C. BEERSTECHER te *Amsterdam*, het licht ziet en bij de voornaamste Boekhandelaren ter inzage voorhanden is.

Dit *geheel oorspronkelijke* Tijdschrift aan humor, satyre en ironie gewijd, verschijnt bij veertiendaagsche afleveringen van een vel druks in groot 8o. en kost slechts **vier gulden**, betaalbaar in vier termijnen.

Ofschoon hij niet beletten kan, dat het ook door philisters gelezen wordt, wenscht de Uitgever dit Tijdschrift meer bepaald te stellen onder de protectie van Heeren *Studiosi*, de echte liefhebbers van nijen. Zij zullen er dan ook veel in vinden wat van hunne gading is, en als zij zelven een ui willen kwijt raken, staat *Momus* voor hen open.

Bij genoegzame deelneming zal *Momus* ook wat te kijken geven, jolige prentjes namelijk, goed gedacht en flink geteekend!

Prospectussen zijn bij de voornaamste Boekhandelaren op de beur te krijgen en behoeven nooit betaald te worden.

De inteekening staat voor Muzenzoon en Ploert alom open.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 29 November.

Tarwe, goede en puike jar. van *f* 8.50 tot *f* 9.90; mindere van *f* 7.70 tot *f* 8.40; goede en puike nieuwe *f* 8.20 à *f* 8.60; mindere *f* 7.— à *f* 8.—. Rogge: *f* 5.50 à *f* 6.40. Gerst: Winter *f* 4.50 à *f* 5.60; dito Zomer *f* 4.20 à *f* 5.30.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.90 tot *f* 11.20. Pruissische Rogge *f* 6.20 tot *f* 6.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 29 November.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld . . .	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{8}$	64	64
Dito Certificaten	" 3 "	$75\frac{9}{16}$	$75\frac{11}{16}$	$75\frac{11}{16}$
Dito dito	" 4 "	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{3}{8}$	$98\frac{5}{8}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	$141\frac{1}{2}$	$141\frac{5}{8}$	$141\frac{1}{2}$
O. I. Leening	" 4 "	$97\frac{7}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
BELGIE	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{2}$ "	$30\frac{3}{16}$	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{1}{16}$
Dito Obligatiën	" 3 "	$45\frac{7}{8}$	$45\frac{15}{16}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{5}{16}$	$41\frac{1}{8}$
Bewijzen Coupons		$5\frac{15}{16}$	6	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	$46\frac{5}{8}$	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{1}{2}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	106	—	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$	—
Certif. bij dito 1831 en 1833 . .	" 5 "	$91\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{3}{16}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	86	$86\frac{1}{8}$	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	$66\frac{1}{8}$	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	$66\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	—	—	—
Dito Obligatiën	" 4 pCt.	$81\frac{3}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$78\frac{5}{16}$	$78\frac{7}{16}$	$78\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	" 5 "	87	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{3}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$39\frac{11}{16}$	$39\frac{13}{16}$	$39\frac{13}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	$99\frac{1}{2}$	—	—
SARDINIE, ...	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu . .	" 5 "	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{3}{4}$
GRENADA, Obligatiën	" $3\frac{1}{2}$ "	$18\frac{1}{8}$	$18\frac{3}{16}$	$18\frac{3}{16}$
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{5}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $3\frac{1}{2}$.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.